

Uchwała Nr XXIV/199/2020
Rady Miasta Sucha Beskidzka
z dnia 30 grudnia 2020 r.

w sprawie: przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Sucha Beskidzka na rok 2021.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.), w związku z art. 41 ust.1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm.) oraz art.10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r., poz. 2050) Rada Miasta Sucha Beskidzka uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje do realizacji Gminny Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Sucha Beskidzka na rok 2021 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza Burmistrzowi Miasta Sucha Beskidzka.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA MIASTA SUCHA BESKIDZKA NA ROK 2021



SPIS TREŚCI:

I.	Wstęp.....	2
II.	Organizacja Programu	4
III.	Podstawy Prawne	4
IV.	Diagnoza problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.....	5
1.	Lokalne zagrożenia społeczne w grupie dorosłych mieszkańców	5
2.	Badanie sprzedawców napojów alkoholowych.....	9
3.	Problemy społeczne w środowisku dzieci i młodzieży.....	11
4.	Porównanie wyników badania uczniów z miasta Sucha Beskidzka z wynikami Próby Ogólnopolskiej z 2019 r.....	16
V.	Instytucjonalne zasoby Miasta w zakresie działań dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień	19
VI.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	20
VII.	Adresaci Programu	21
VIII.	Termin realizacji zadań i ich wdrażanie	21.
IX.	Finansowanie Programu	22
X.	Postanowienia końcowe	22

I. WSTĘP

Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorządy gmin art. 7 ustawy o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.), a zadania własne gminy wynikają bezpośrednio z art. 41 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050).

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej,
- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymania się od spożywania alkoholu;
- działalność wychowawczą i informacyjną;
- kontrola dostępności alkoholu;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;

Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii dotyczą w szczególności:

- działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i zapobiegawczej;
- leczenia, rehabilitacji i reintegracji osób uzależnionych;
- ograniczania szkód zdrowotnych i społecznych;
- nadzoru nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- zwalczania niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii;

- nadzoru nad uprawami roślin zawierających substancje, których używanie może prowadzić do narkomanii.

W celu realizacji w/w zadań opracowywany jest „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Sucha Beskidzka na rok 2021” (zwany dalej Programem), który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2365) w art. 19 pkt. 4 wprowadziła zmiany do Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Między innymi art. 4¹ ust. 2 otrzymał brzmienie: „Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy.”

Szkodliwe używanie alkoholu oraz narkotyków powodują szkody zdrowotne i społeczne takie, jak: naruszenie zasad bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. Problemy związane z alkoholem oraz innymi substancjami psychoaktywnymi powodują także wysokie koszty ekonomiczne ponoszone przez państwo.

Koniecznym staje się podejmowanie działań zmierzających do ograniczania popytu i podaży tych środków, oraz realizacja zadań mających na celu redukcję szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania substancji psychoaktywnych.

Szczególnie istotne jest, by działania te podejmowane były już na poziomie lokalnym. Wszelkie działania redukujące tego typu szkody i zapobiegające powstawaniu problemów stanowią podstawę do przywracania równowagi zdrowotnej i społecznej jednostki oraz osób uwikłanych w uzależnienie.

Zadania w zakresie redukcji szkód dotyczą wszystkich grup społecznych i stanowią usystematyzowany proces działań profilaktycznych i terapeutycznych. W procesie tym istotne miejsce zajmuje edukacja zdrowotna i społeczna, które są realizowane w środowiskach dzieci i młodzieży. Oferta Programu w sposób kompletny prezentuje poszczególne działania wraz ze wskaźnikami i kierunkami odnoszącymi się do Narodowego Programu Zdrowia.

II. ORGANIZACJA PROGRAMU.

Programem, określa miejską strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień, opiera się na systemowym i konsekwentnym wdrażaniu programów profilaktycznych i terapeutycznych realizowanych we współpracy z różnymi środowiskami prowadzącymi działania w tym zakresie. Współpraca z niniejszymi organizacjami umożliwia członkom lokalnej społeczności podejmowanie decyzji w sprawach dotyczących jakości ich życia oraz wzmacnia budowę sieci społecznych.

Sposoby realizacji zadań określonych w Programie dostosowane są do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości ich realizowania w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe. Program na 2021 r. opracowano we współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suchej Beskidzkiej zgodnie z założeniami Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020. Przy opracowaniu niniejszego Programu uwzględnione zostały również wskazówki wynikające z Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Wykorzystano także publikację Krajowego Biura ds. Zapobiegania Narkomanii pn. „Zasady tworzenia Gminnych Programów Przeciwdziałania Narkomanii” oraz diagnozę problemów lokalnych.

III. PODSTAWY PRAWNE

Obowiązek uchwalania niniejszego Programu wynika z art. 41 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.) Obowiązek ten nakłada również art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050).

W realizacji zadań zawartych w Programie szczególne zastosowanie mają również następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2019 r. poz. 2365 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 295 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.);

- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492).

IV DIAGNOZA PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z UŻYWANIEM SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH W SUCHEJ BESKIDZKIEJ

Dla potrzeb opracowania Programu w drugiej połowie 2020 r. w mieście Sucha Beskidzka przeprowadzono Diagnozę lokalnych zagrożeń społecznych.

Otrzymany raport obejmuje podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, narkotyków, nikotyny, dopalaczy, uzależnienia od hazardu, przemocy w rodzinie oraz środowisku szkolnym, cyberprzemocą a także postawami społecznymi wobec powyższych zjawisk.

Dane dotyczące lokalnych problemów społecznych uzyskane zostały w drodze badań ankietowych przeprowadzonych w wśród trzech grup społecznych:

- Osoby dorosłe,
- Dzieci i młodzież szkolna,
- Sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu.

Ponadto podczas opracowywania Programu wykorzystano informacje od podmiotów współpracujących w zakresie realizacji zadań określonych w Programie, w tym:

- Powiatowej Komendy Policji;
- Straży Miejskiej
- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwanej dalej MKRPA
- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej;

LOKALNE ZAGROŻENIA SPOŁECZNE W GRUPIE DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

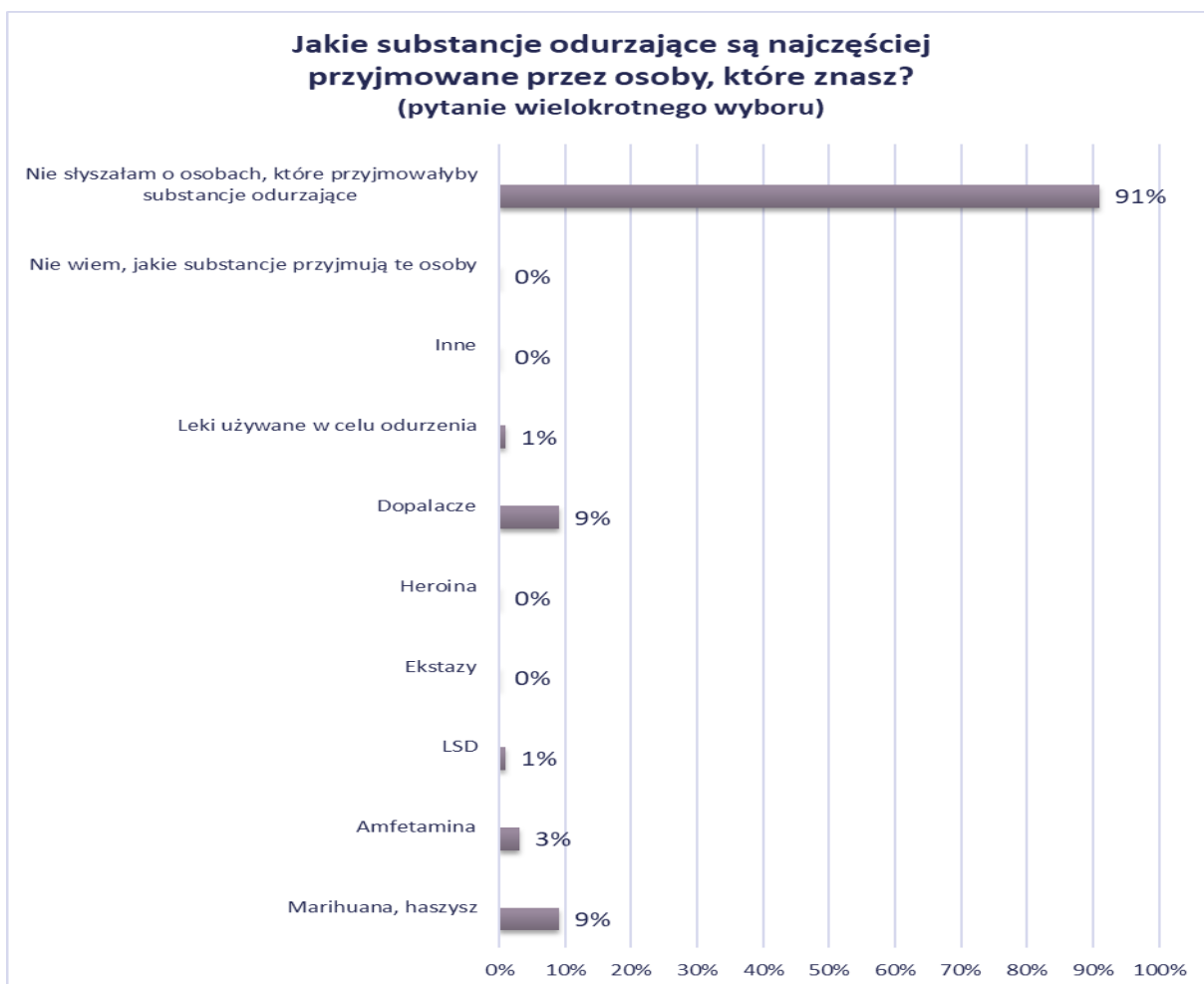
Badanie pierwszej grupy badawczej – osób dorosłych przeprowadzone zostało w postaci ankiety ulicznej, w której udział wzięło 100 osób. Celem badania była identyfikacja zagrożeń społecznych w środowisku lokalnym.

Według opinii wyrażonych w ankiecie na temat spożywania alkoholu wydawałoby się, że mieszkańcy gminy Sucha Beskidzka odzwierciedlają postawy wobec picia alkoholu o średnim poziomie ryzyka.

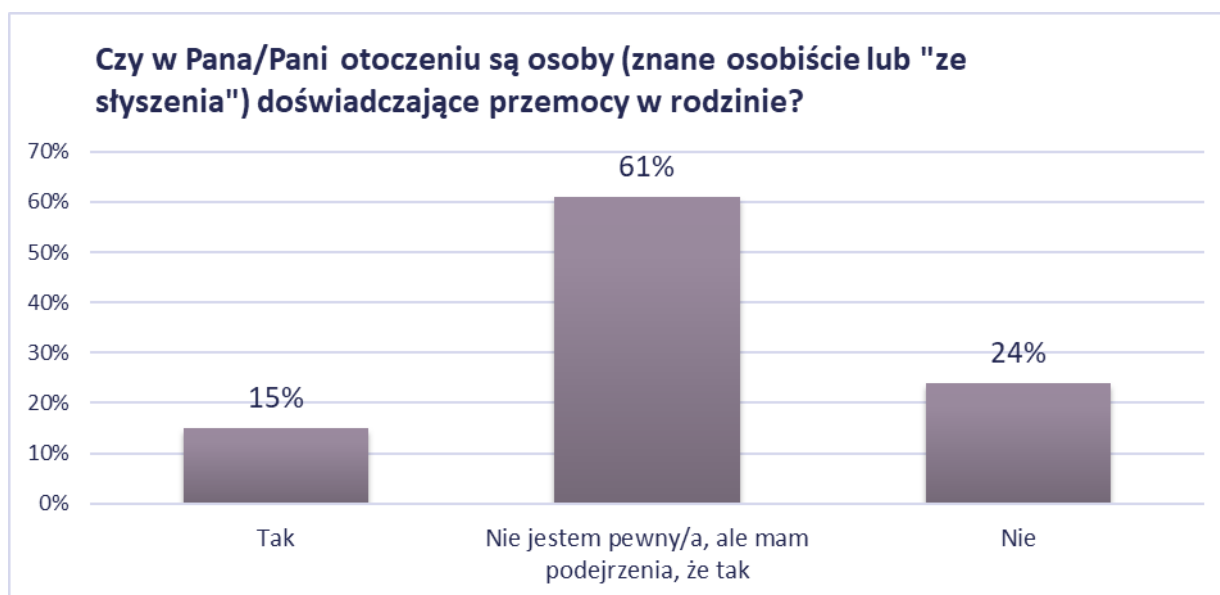
Mieszkańcy spożywają alkohol regularnie i deklarują wypijanie stosunkowo niewielkich ilości. Największa liczba badanych przyznała, że spożywa alkohol raz w tygodniu (43%) oraz kilka razy w miesiącu (25%). 2% ankietowanych mieszkańców deklaruje codzienne spożywanie alkoholu, a 7 % respondentów to osoby deklarujące abstynencję.



Badani respondenci deklarują, że mają w swoim środowisku osoby przyjmujące substancje odurzające tj. narkotyki i dopalacze. Warto zwrócić uwagę, że część respondentów deklaruje, że w swoim otoczeniu ma również osoby uzależnione od leków.



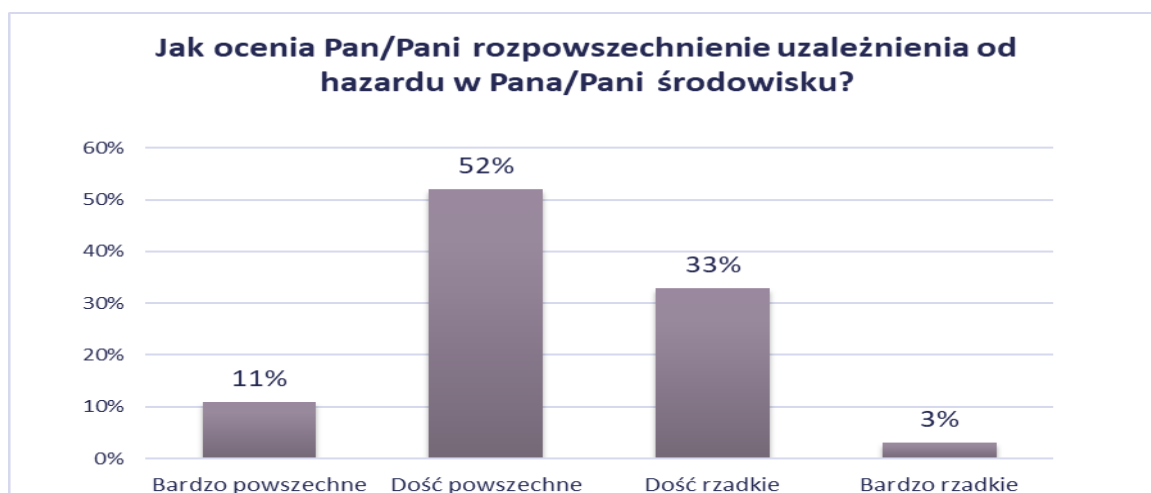
Według ankietowanych zjawisko przemocy w rodzinie wśród mieszkańców gminy Sucha Beskidzka jest zauważalne. 15% mieszkańców ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczały przemocy w rodzinie a 61% nie jest tego pewna, lecz ma podejrzenia, że do tego dochodzi.



W dalszej części ankiety badane były przekonania dotyczące przemocy oraz funkcjonujące w społeczności lokalnej mity.

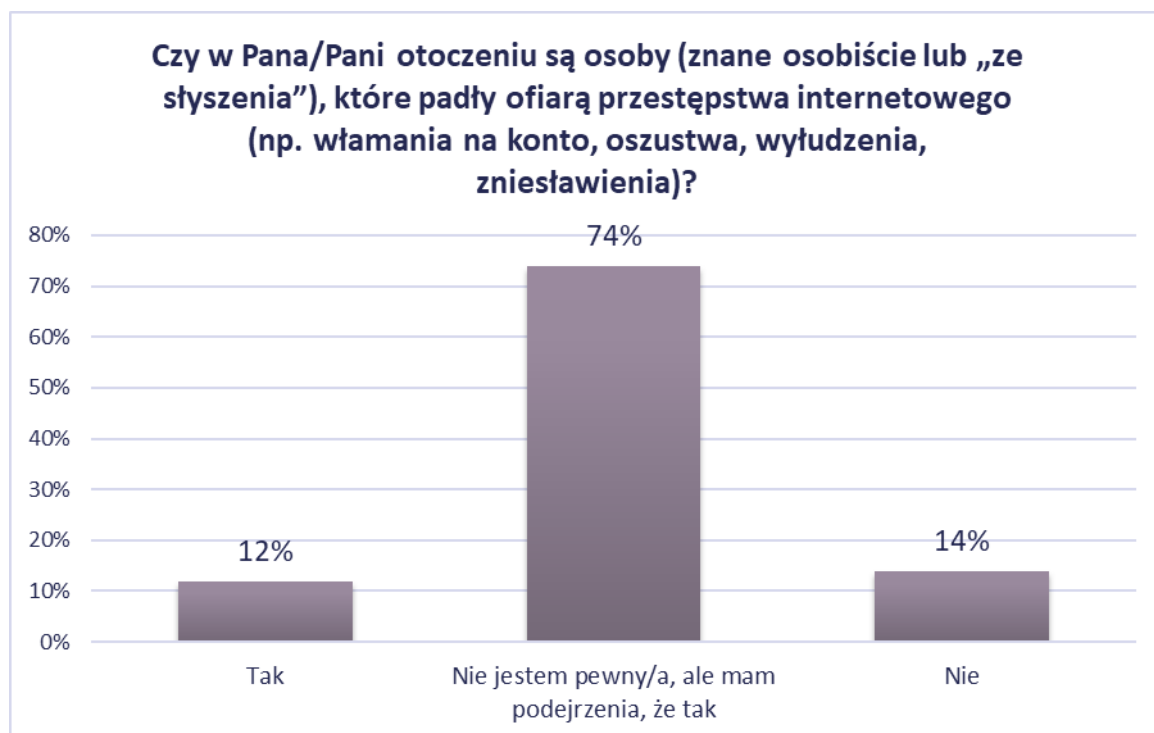
Łącznie 94% badanych zdecydowanie lub raczej zgadza się ze stwierdzeniem, że przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol. Warto pamiętać, że spożywanie alkoholu nasila tendencję do stosowania przemocy, ale nie jest jej bezpośrednią przyczyną.

O hazardzie mówi się, że jest to ukryty nałóg, ponieważ nie widać od razu wyraźnych symptomów uzależnienia. Niestety, uzależnienie od hazardu często współwystępuje z innymi problemami, jak nadużywanie alkoholu czy narkotyków. Pierwsze kroki w świecie hazardu, to zwykle korzystanie z gier internetowych, automatów czy zakładów bukmacherskich. Problem uzależnienia od hazardu, w subiektywnej ocenie przebadanych mieszkańców gminy Sucha Beskidzka nie należy do marginalnych. Łącznie 63% przebadanych mieszkańców uważa zjawisko uzależnienia od hazardu za dość powszechne.



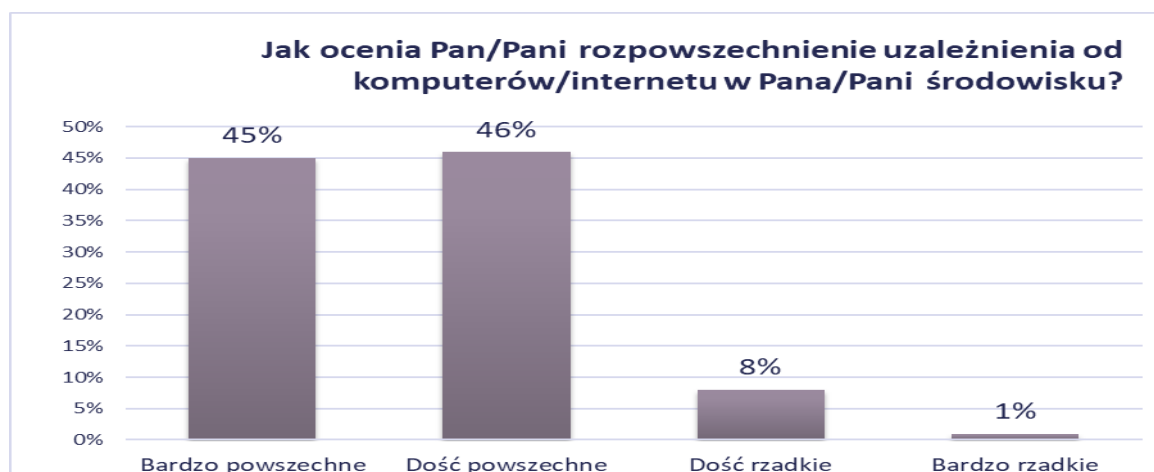
Kolejnym zagadnieniem badanym w ramach ankiety jest cyberprzemoc.

Zjawisko cyberprzemocy najkrócej definiuje się jako przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Podstawowe formy zjawiska to nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem Sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem Sieci oraz podszywanie się pod kogoś wbrew jego woli. Badania wykazały, że cyberprzemoc stanowi dla lokalnej społeczności pewien problem. 12% przebadanych respondentów ma w swoim najbliższym otoczeniu osoby, które zostały ofiara przestępstwa internetowego, a 74% ma takie podejrzenia.



Niepokojące wydają się również dane związane są z subiektywnym oszacowaniem uzależnienia od komputerów lub Internetu w środowisku lokalnym.

91% ankietowanych uważa, że uzależnienie od komputera lub Internetu jest bardzo powszechnym zjawiskiem.



WNIOSKI:

Po przeanalizowaniu wyników przeprowadzonego badania, należy zwrócić uwagę na konieczność wspierania różnego rodzaju akcji promujących rozpowszechnianie wiedzy w poruszanych przez mieszkańców tematach. Jednymi z prostszych i najbardziej ekonomicznych metod dotarcia do dużej liczby osób są plakaty oraz ulotki edukacyjne.

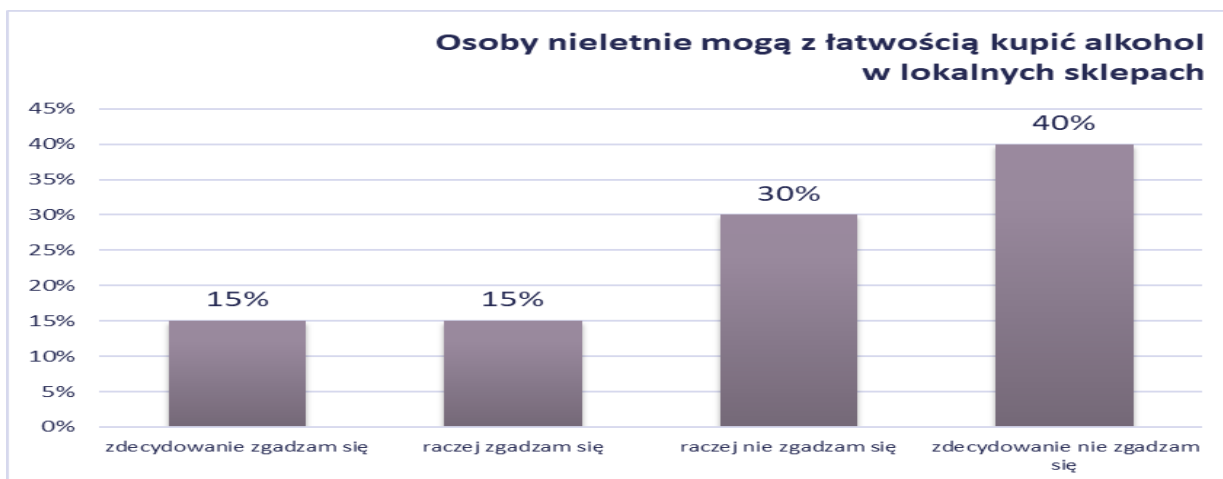
Kolejną forą działań w tym zakresie jest przeprowadzenie wśród mieszkańców Suchej Beskidzkiej kampanii informacyjnej, mającej na celu zwrócenie uwagi na negatywne skutki spożywania alkoholu na organizm człowieka oraz konsekwencje społeczne związane z jego nadmiernym spożywaniem. Kształtowanie postaw mieszkańców powinno nie tylko wiązać się z oddziaływaniem na poziom ich wiedzy, ale także koncentrować się na dwóch pozostałych składnikach postaw, czyli przekonaniach oraz emocjach, które mają swoje odzwierciedlenie w motywacjach mieszkańców, sięgających po alkohol. Dlatego, należy zorganizować szereg darmowych spotkań otwartych, mających na celu kształtowanie umiejętności i kompetencji społecznych związanych z asertywnością, radzeniem sobie z negatywnymi emocjami czy identyfikacją podejmowanych przez siebie zachowań ryzykownych oraz źródeł ich występowania.

Według ankietowanych zjawisko przemocy w rodzinie wśród mieszkańców gminy Sucha Beskidzka jest zauważalne. Warto zauważyć, że zaledwie 21% badanych wie do jakich instytucji może zgłosić się osoba doświadczająca przemocy w rodzinie. Celem zwiększenia świadomości mieszkańców na temat przemocy w rodzinie, należy przeprowadzić na terenie gminy kampanię informacyjną dotyczącą przemocy w rodzinie oraz lokalnych instytucji, które mogą udzielać pomocy.

BADANIE SPRZEDAWCÓW NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Niewątpliwie ważną grupą, która może zarysować szczególny obraz problemów związanych z alkoholem występujących w gminie są sami pracownicy punktów sprzedaży alkoholu, Ich postawy wobec osób nabywających/konsumujących alkohol oraz przestrzeganie prawa w zakresie sprzedaży alkoholu mogą w znaczącym stopniu przyczynić się do ograniczenia problemów związanych z nadużywaniem alkoholu zarówno przez nieletnich jak i dorosłych.

W subiektywnej ocenie ankietowanych sprzedawców napojów alkoholowych na terenie miasta dotyczącej dostępności alkoholu dla osób poniżej 18-tego roku życia łącznie 30% sprzedawców zgadza się ze stwierdzeniem, że osoby małoletnie mają łatwy dostęp do alkoholu. 70% ankietowanych przychyliło się do stwierdzenia, że zakup ten nie jest łatwy.



Sprzedawcy napojów alkoholowych w mieście Sucha Beskidzka deklarują, że przypadki próby kupna alkoholu przez osobę poniżej 18 roku życia zdarzają się najczęściej kilka razy w miesiącu (55%).



WNIOSKI:

Rozkład deklaracji sprzedaży alkoholu pozwala sądzić, iż sprzedawcy odpowiedzialnie podchodzą do sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim.

W przypadku wątpliwości, co do wieku osoby kupującej alkohol większość badanych deklaruje, że zawsze sprawdza dowody potwierdzające wiek.

Jednak w przypadku zestawienia tych wyników z opiniami badanych uczniów w szkołach z terenu gminy Sucha Beskidzka, konieczne staje się przeprowadzenie kampanii informacyjnej z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych.

Sporo starszych uczniów oceniło, że raczej i bardzo łatwo jest kupić zarówno alkohol jak i papierosy osobom poniżej 18 roku życia. Kampania informacyjna powinna zatem obejmować

szkolenie dla sprzedawców, akcje z wykorzystaniem techniki Mystery Shopping i dystrybucję materiałów typu plakaty, naklejki do umieszczenia w punktach.

PROBLEMY SPOŁECZNE W ŚRODOWISKU DZIECI I MŁODZIEŻY

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) podaje, że aż 50% zaburzeń zdrowia psychicznego prowadzących do nadużywania substancji psychoaktywnych, agresji i przemocy, a także innych zachowań antyspołecznych zaczyna się w okresie dojrzewania. Dzieci i młodzież są więc grupą wymagającą szczególnie intensywnych oddziaływań profilaktycznych.

Na podstawie zrealizowanych przez Państwową Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych badań pn.: „Czynniki chroniące i czynniki ryzyka związane z zachowaniami problemowymi”, sformułowano kilka wniosków i rekomendacji o charakterze ogólnym. Mianowicie:

- nadrzędną rekomendacją wyznaczającą kierunek działań profilaktycznych jest wzmacnianie pozytywnego stosunku do nauczycieli oraz budowanie klimatu współpracy pomiędzy nauczycielami w szkole oraz wspieranie konstruktywnych zainteresowań i zajęć pozalekcyjnych młodzieży;
- do najbardziej uniwersalnych i selektywnych czynników chroniących uczniów przed angażowaniem się w zachowania problemowe należy włączyć: pozytywne nastawienie do nauczycieli; udział w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych; aktywny udział w praktykach i uroczystościach religijnych; dobry kontakt z rodzicami; monitorowanie przez rodziców miejsc, w których gimnazjalista spędza czas wolny.
- efektywna ochrona młodzieży wiąże się z prawidłowym rozumieniem przez nauczycieli procesów rozwojowych właściwych dla okresy adolescencji. Dlatego zaleca się, aby wspierać pedagogów i nauczycieli zarówno na poziomie kształcenia formalnego, jak i nieformalnego, w zdobywaniu wiedzy oraz poszerzaniu umiejętności w zakresie rozpoznawania wyzwań oraz trudności specyficznych dla tego okresu rozwoju;
- wsparcie nauczycieli powinno także objąć działania związane z przeciwdziałaniem wypaleniu zawodowemu: „Dbałość o dobry stan zdrowia psychicznego nauczycieli powinna być częścią szkolnego programu profilaktyki. W tym celu należy wspierać wszelkie inicjatywy służące podnoszeniu kwalifikacji zawodowych nauczycieli, ułatwiać im dostęp do form kształcenia i rozwoju własnych możliwości” ;
- działania profilaktyczne powinny być ukierunkowane na uczenie umiejętności życiowych uczniów związanych m.in. z postawami asertywności, konstruktywnym rozwiązywaniem konfliktów rówieśniczych na drodze negocjacji/mediacji oraz wspieranie ich w kształtowaniu poczucia własnej wartości.

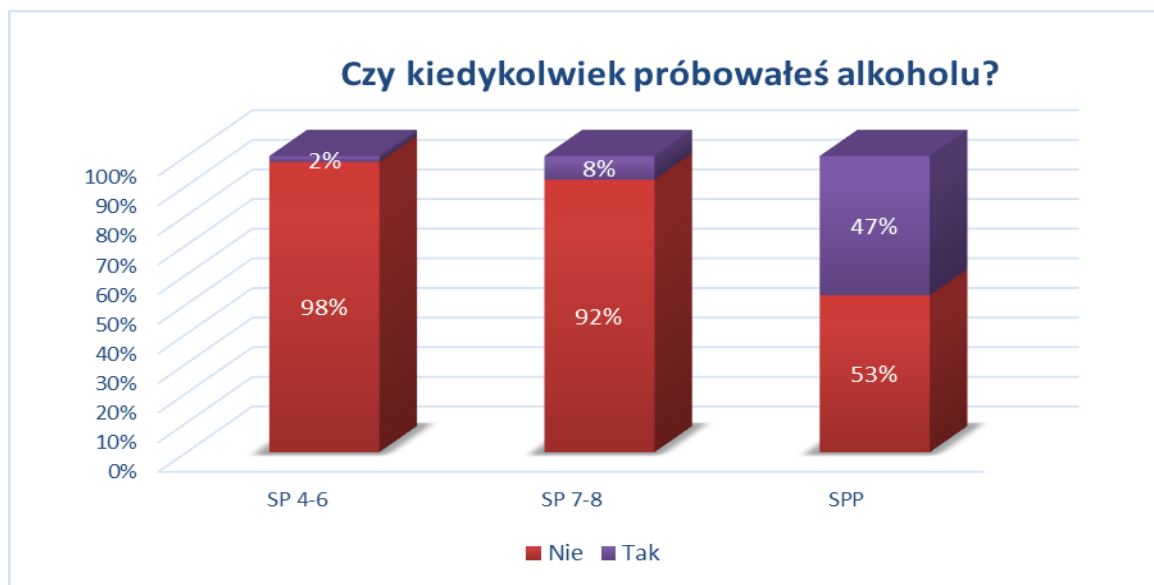
Środowisko szkolne wywiera ogromny wpływ na rozwój fizyczny, emocjonalny i społeczny dzieci i młodzieży, stąd jego kształtowanie może sprzyjać zdrowiu psychicznemu.

Badania w placówkach oświatowych przeprowadzono przy użyciu internetowego narzędzia CORIGO. Jest to program pozytywnie zaopiniowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji, który pozwala na efektywne badanie postaw uczniów.

Grupa badawcza stanowiła łącznie 1112 osób, w skład której wchodził uczniowie szkół podstawowych (klas 4-8) oraz 582 uczniów szkół ponadpodstawowych.

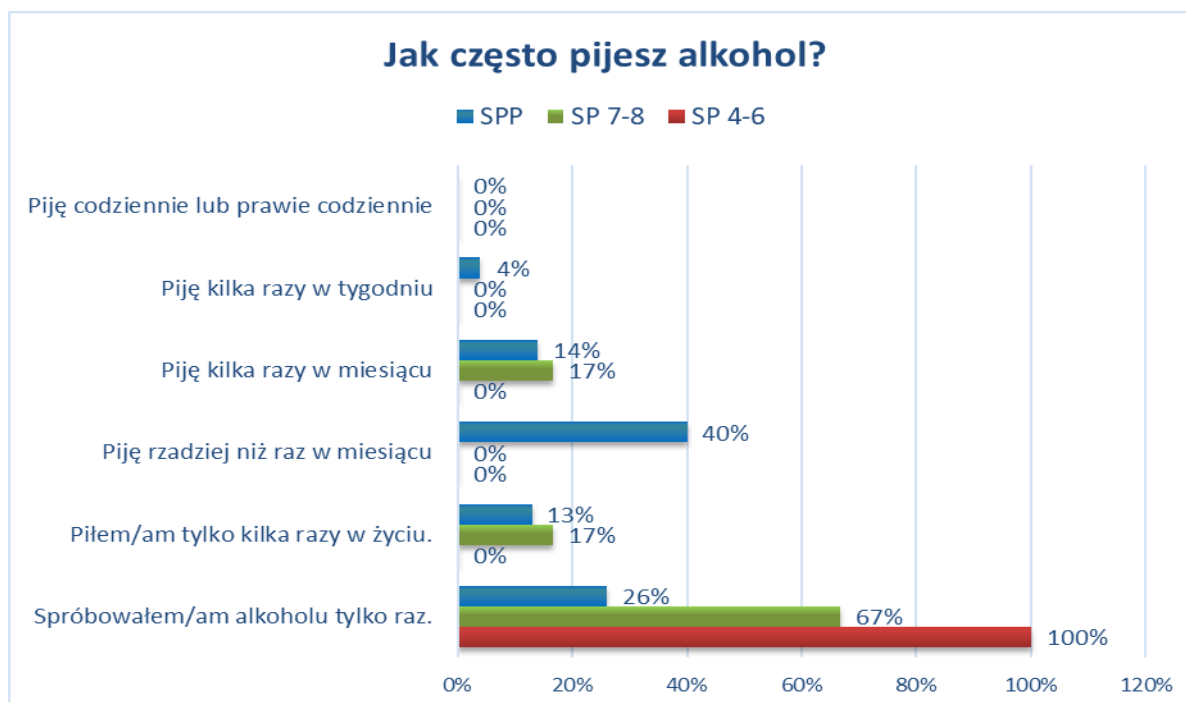
CZYNNIK RYZYKA	SYTUACJA WŚRÓD UCZNIÓW W SUCHEJ BESKIDZKIEJ	REKOMENDOWANE DZIAŁANIA
PRZEMOC RÓWIEŚNICZA	<ul style="list-style-type: none"> • W szkole zjawisko przemocy rówieśniczej jest zauważalne, jednakże nie bardzo rozpowszechnione. 	<ul style="list-style-type: none"> • Działania profilaktyczne ukierunkowane na zapobieganie agresji i przemocy, rozwiązywanie konfliktów
ODRZUCENIE PRZEZ RÓWIEŚNIKÓW	<ul style="list-style-type: none"> • Część uczniów doświadczyła w przestrzeni internetowej zjawiska hejtu oraz cyberprzemocy ze strony swoich rówieśników. 	<ul style="list-style-type: none"> • Działania edukacyjne z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu, wspieranie świadomości prawnej uczniów, rozwijanie umiejętności ochrony przez niebezpiecznymi sytuacjami, poszerzanie wiedzy z zakresu ochrony własnych danych.
SŁABA WIĘŹ ZE SZKOŁĄ	<ul style="list-style-type: none"> • Zaobserwowano odsetek wagarujących uczniów. • Część uczniów nie lubi swojej klasy i przyznaje, że czuje się w niej na tyle źle, że chcieliby ją zmienić. 	<ul style="list-style-type: none"> • Działania skierowane na zwiększenie poczucia przynależności uczniów do środowiska szkolnego – imprezy integracyjne, wycieczki, wspólne akcje szkolne. • Organizacja warsztatów dla nauczycieli odnośnie zarządzania uwagą uczniów, aktywnych metod uczenia

Według przeprowadzonej ankiety inicjację alkoholową ma za sobą: 2% uczniów szkół podstawowych klas 4-6 (SP 4-6), 8% uczniów szkół podstawowych klas 7-8 (SP 7-8) oraz 47% uczniów klas szkół ponadpodstawowych (SPP).



Najczęściej deklarowaną okolicznością inicjacji alkoholowej uczniów zarówno szkoły podstawowej, jak i ponadpodstawowej, jest spotkanie ze znajomymi oraz towarzystwo rodziny. Oprócz okoliczności inicjacji ważne było dla nas także to, jak często młodzi ludzie sięgają po alkohol. 100% najmłodszych uczniów deklaruje jednorazowy kontakt z alkoholem. Wraz z wiekiem ta tendencja jednak się zmienia.

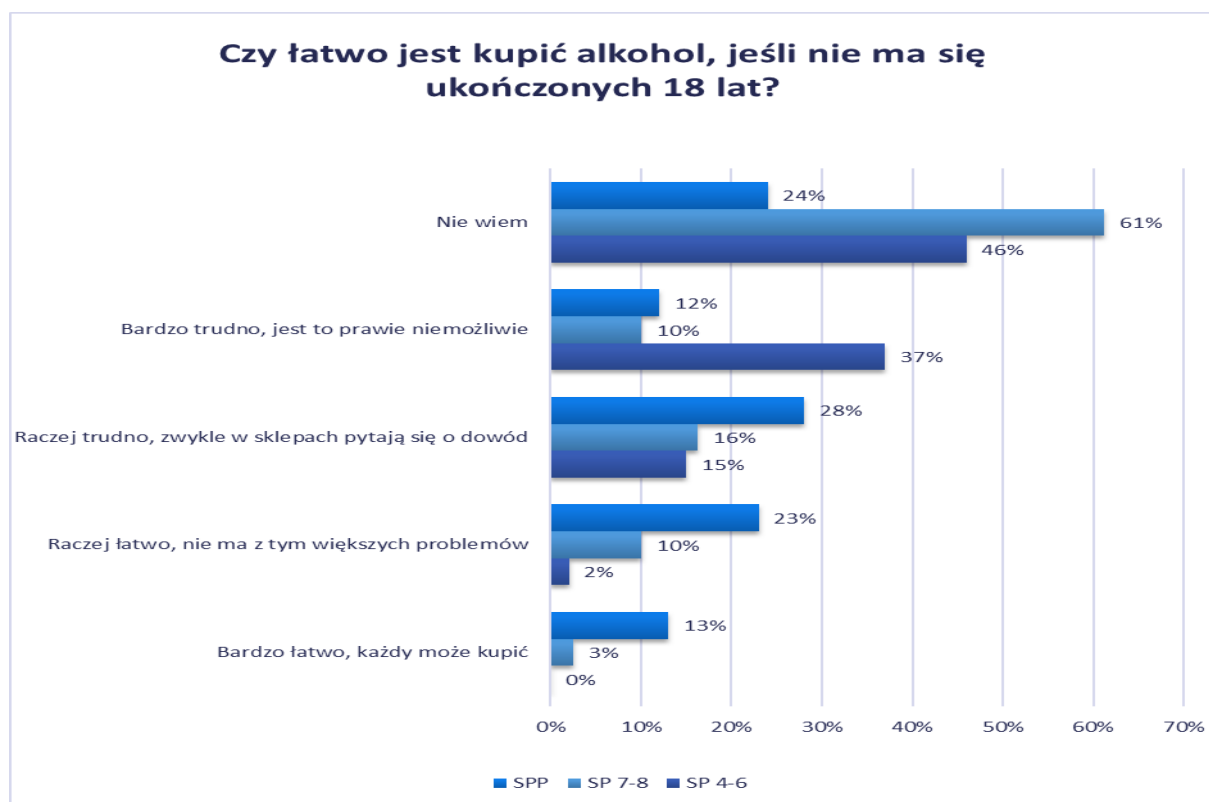
Niepokojący jest fakt, że 4% najstarszych uczniów deklaruje, że spożywa alkohol kilka razy w tygodniu.



Kolejnym ważnym pytaniem, na które odpowiadali uczniowie było to dotyczące subiektywnej oceny dostępności alkoholu dla osób poniżej 18 roku życia.

Przedstawione poniżej dane mogą sugerować, że uczniowie klas szkół podstawowych nigdy nie podejmowali prób nabycia alkoholu.

Z kolei łącznie 36% najstarszych uczniów wskazuje, że jest przeciwnie, co oznacza, że mogą oni lub ich rówieśnicy być klientami w punktach ze sprzedażą napojów alkoholowych.



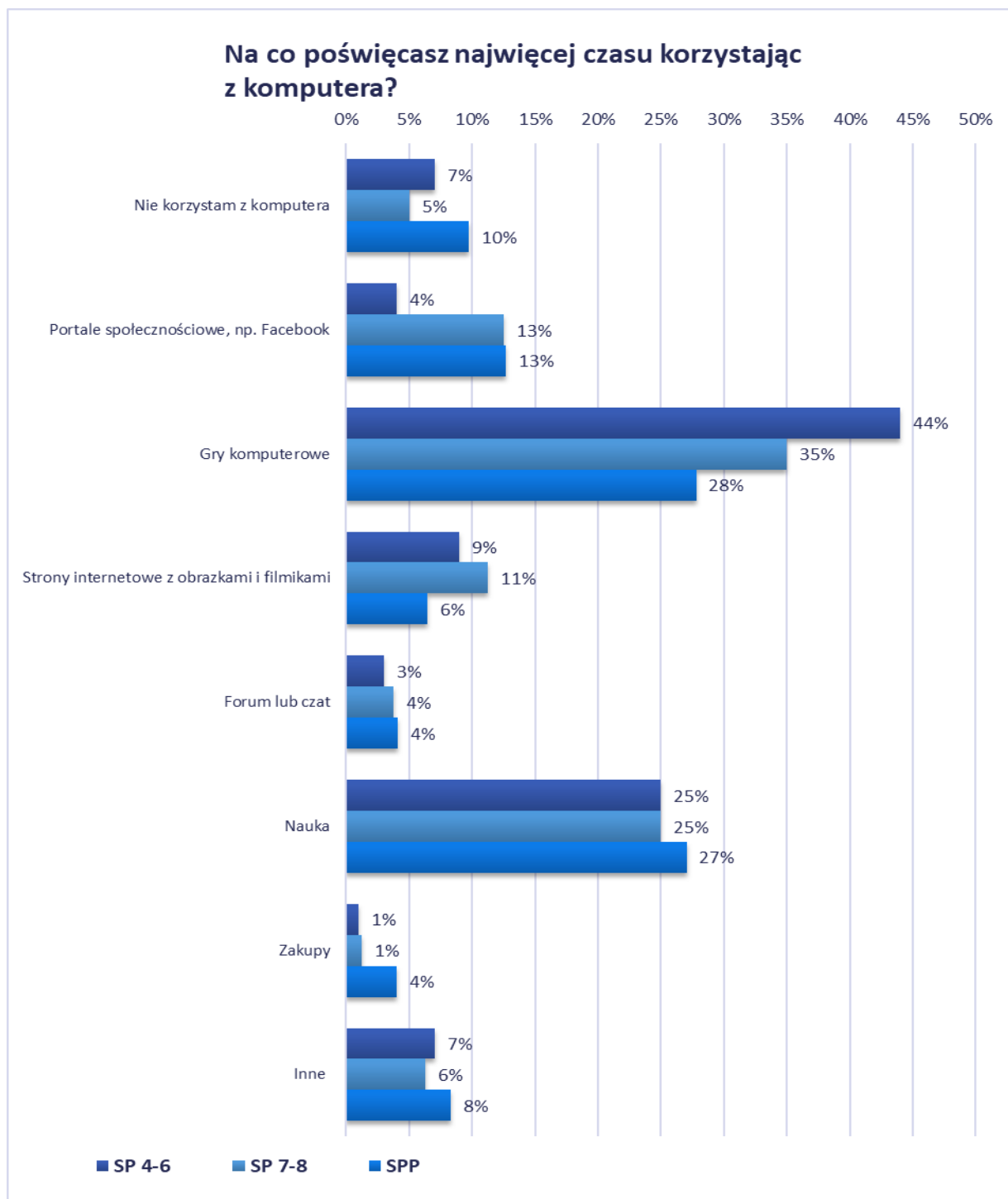
Wyniki badań wskazują, że uczniowie szkół podstawowych nie przejawiają problemów związanych z próbami przyjmowania narkotyków lub dopalaczy. Część starszych uczniów ma natomiast za sobą inicjację narkotykową.

27% najstarszych uczniów przyznało, że przyjmowało narkotyki lub dopalacze tylko raz w życiu. Niepokojący jest fakt, iż 5% uczniów deklaruje przyjmowanie narkotyków kilka razy w miesiącu, ale również kilka razy w tygodniu (3%) a nawet codzienne ich przyjmowanie (18%).

Substancje, które przyjmowały osoby deklarujące kontakt z narkotykami to głównie marihuana, haszysz ale również ekstazy i amfetamina.

Kolejnym niezwykle poważnym problemem społecznym staje się dziś nadmierne korzystanie z Internetu. Na ryzyko uzależnienia szczególnie narażone są dzieci i młodzież, dla których Internet jest nieodłącznym elementem ich codziennej aktywności, życia społecznego oraz rozrywki. Badania pokazują, że problem staje się coraz poważniejszy i wymaga szybkiej reakcji rodziców, opiekunów i pedagogów. Wraz z wiekiem wzrasta liczba godzin dziennie przeznaczonych na korzystanie z komputera (poza wykorzystaniem komputera do nauki). Większość uczniów spędza przed komputerem od dwóch do trzech godzin dziennie (SP 4-6 -

38%; SP 7-8 - 50%; SPP – 23%). Alarmujące jest, że część uczniów spędza przed komputerem więcej niż 5 godzin dziennie (SP 4-6 –5%, SPP - 13%).

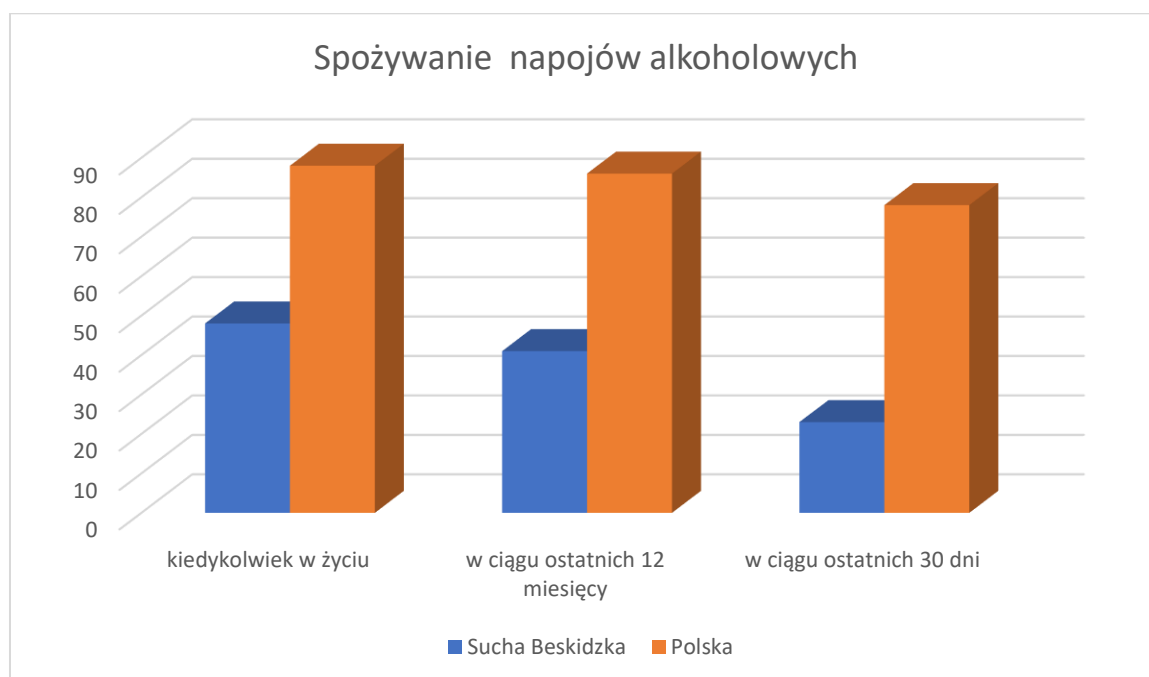


PORÓWNANIE WYNIKÓW BADANIA UCZNIÓW Z MIASTA SUCHA BESKIDZKA Z WYNIKAMI PRÓBY OGÓLNOPOLSKIEJ

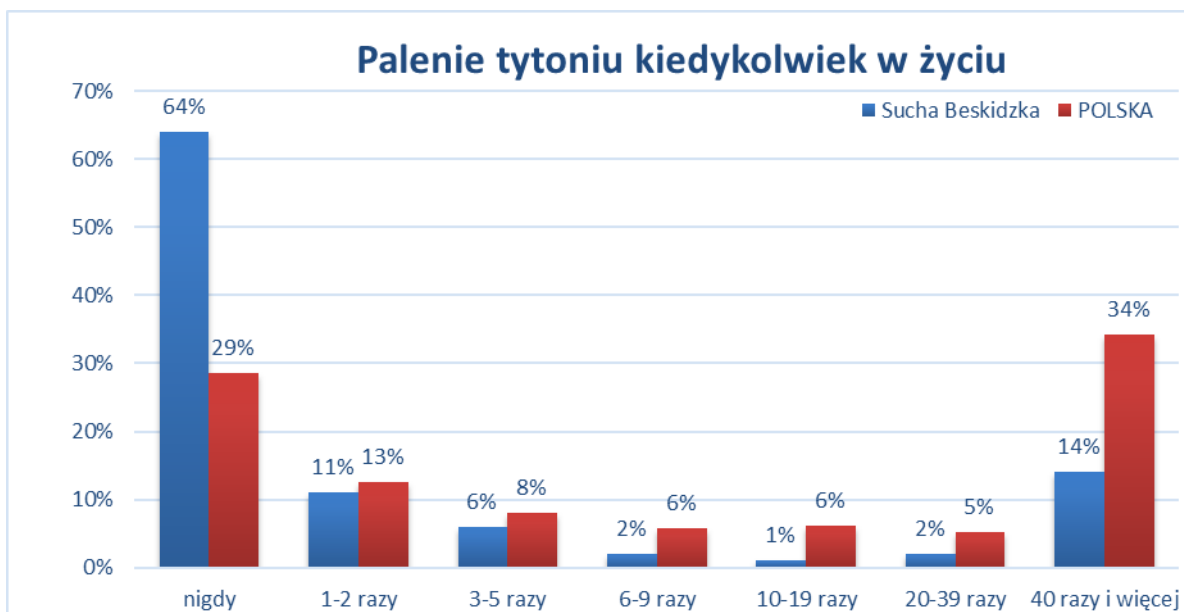
Europejski Program Badań nad Używaniem Alkoholu i Środków Odurzających przez Młodzież Szkolną (European School Survey Project on Alcohol and Drugs, w skrócie ESPAD) to wieloletni europejski program badań ankietowych w szkołach. Badania prowadzone są co cztery lata według tych samych wystandaryzowanych technik. W Polsce przeprowadzane są na próbach losowych uczniów w grupie wiekowej 15-18 lat. Mają one na celu przede wszystkim pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych.

Badaniem objęci zostali 422 uczniowie szkół ponadpodstawowych z terenu Miasta Sucha Beskidzka a wyniki zostały następnie porównane z wynikami próby ogólnopolskiej badania ESPAD 2019.

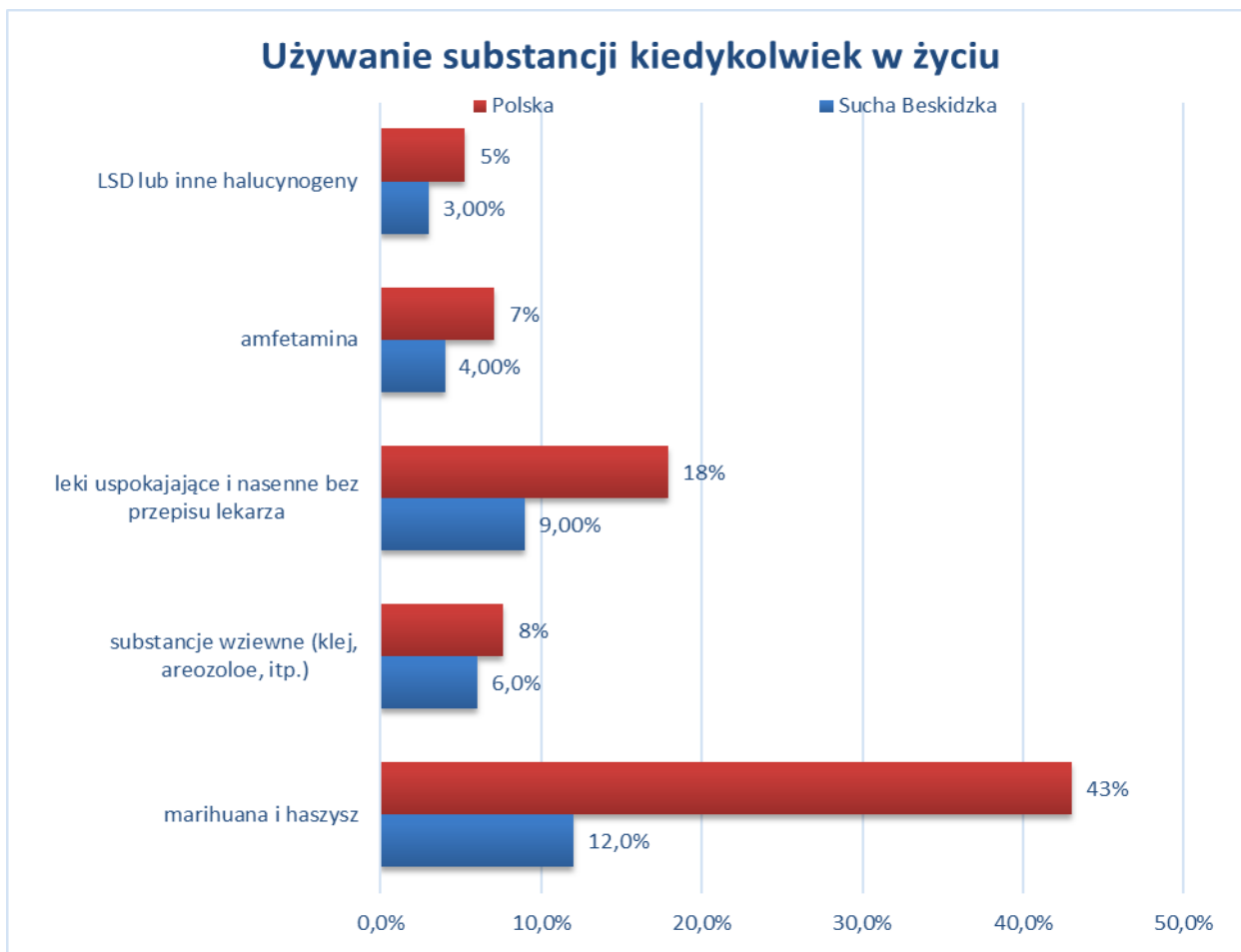
Z badania wynika, że spożywanie napojów alkoholowych wśród uczniów z terenu Miasta Sucha Beskidzka, zarówno kiedykolwiek w życiu, w ciągu ostatnich 12 miesięcy, jak i w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem, jest na dużo niższym poziomie w porównaniu z wynikami dla młodzieży ogólnopolskiej. Uczniowie szkół ponadpodstawowych w Suchoj Beskidzkiej sięgają po alkohol zdecydowanie rzadziej niż ich rówieśnicy na terenie Polski, co wskazuje na pozytywny trend młodych ludzi wobec spożywania alkoholu.



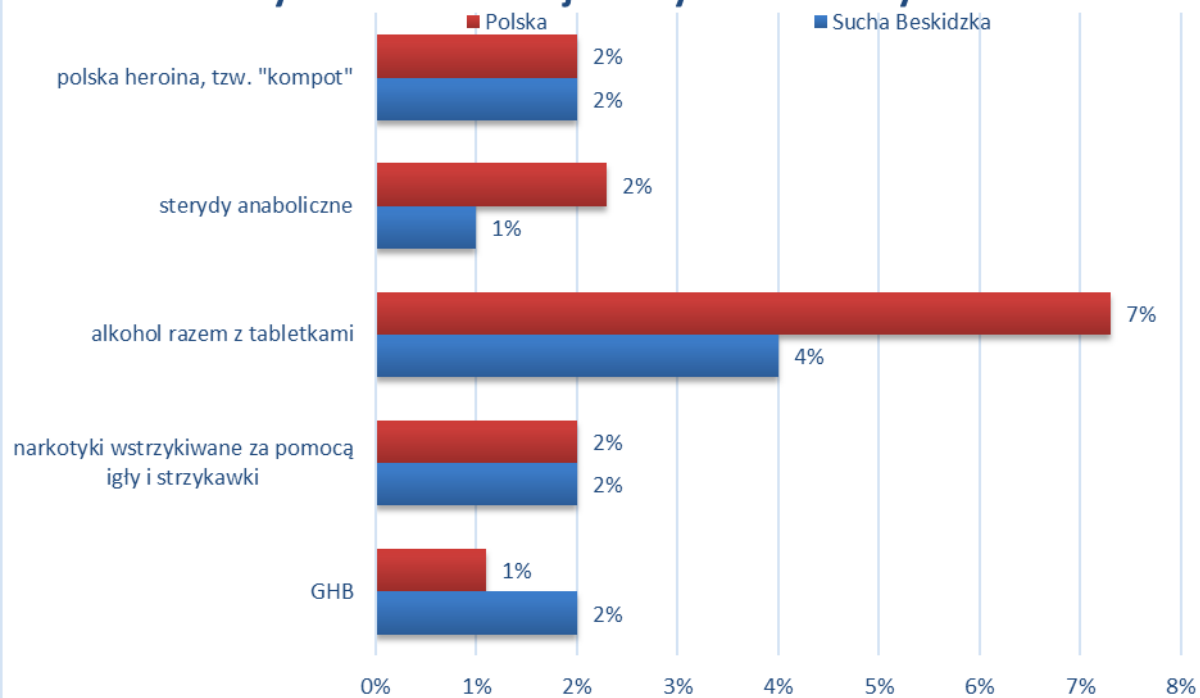
Kolejna poddana badaniu kwestia dotyczyła deklaracji uczniów na temat palenia przez nich papierosów. Większa część uczniów szkół ponadpodstawowych miasta Sucha Beskidzka deklaruje, że nigdy nie paliła (64%), jest to o 35% więcej w porównaniu do uczniów z próby ogólnopolskiej. Rozkład pozostałych odpowiedzi również wskazuje na to, iż uczniowie szkół ponadpodstawowych miasta Sucha Beskidzka z reguły palą rzadziej i mniej niż młodzież z próby ogólnopolskiej.



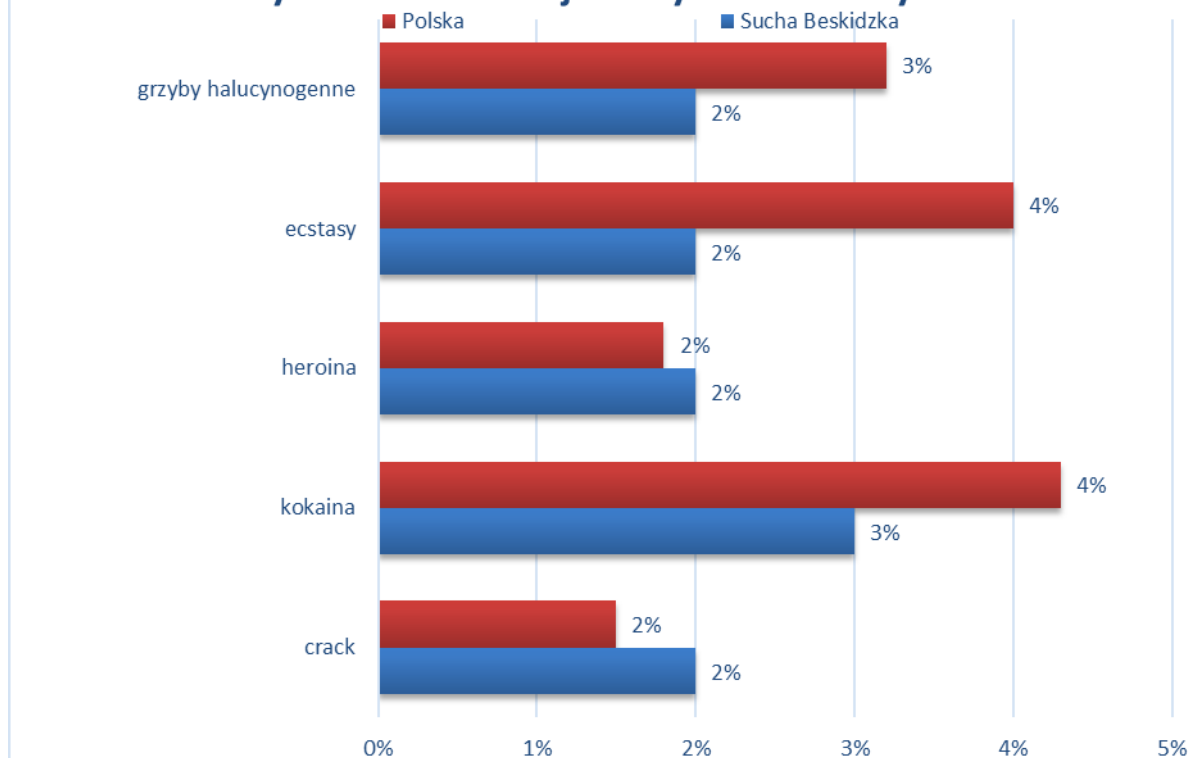
Wśród uczniów szkół ponadpodstawowych miasta Sucha Beskidzka najpopularniejszą substancją psychoaktywną użytą chociaż raz w życiu, podobnie jak w badaniu ogólnopolskim, jest marihuana i haszysz (12%), leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza (9%) oraz substancje wziewne (klej, aerozole itp.) - 6%.



Używanie substancji kiedykolwiek w życiu cd.



Używanie substancji kiedykolwiek w życiu cd.



WNIOSKI:

Biorąc pod uwagę wyniki ankiet należy zwrócić szczególną uwagę na profilaktykę w grupie uczniów klas starszych. W przypadku używania substancji psychoaktywnych bardzo ważne jest prowadzenie regularnych zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniu od m.in. od leków uspokajających lub nasennych bez przepisu lekarza.

W perspektywie wyników na temat funkcjonowania badanych uczniów w Internecie konieczna jest szeroka edukacja z zakresu Cyberprzemocy oraz bezpiecznego korzystania z Internetu, czyli wspieranie świadomości prawnej uczniów, rozwijanie umiejętności ochrony przed niebezpiecznymi sytuacjami, czy poszerzanie wiedzy z zakresu ochrony własnych danych.

Dodatkowo, wspierać należy wszelkie inicjatywy rozwijające różnorodne pasje uczniów, tak aby były bardziej atrakcyjną formą spędzania czasu po szkole niż surfowanie po stronach internetowych oferujących niewiele wartościowych treści.

Samo korzystanie z komputera może być bardzo pożyteczne dla młodych ludzi, ale należy pomóc im w wyborze odpowiednich stron i portali. Istotne jest, aby włączać w te działania rodziców, którzy mają możliwość nadzorowania tego, jak ich dzieci wykorzystują domowe komputery i inne urządzenia z dostępem do Internetu.

V. INSTYTUCJONALNE ZASOBY MIASTA W ZAKRESIE DZIAŁAŃ DOTYCZĄCYCH PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW UZALEZNIENIŃ..

Zadania dotyczące różnych obszarów zapobiegania problemom związanym z używaniem substancji psychoaktywnych realizowane są przez podmioty posiadające odpowiednie zasoby i przygotowanie do realizacji zadań z zakresu edukacji i profilaktyki terapii oraz redukcji szkód.

Zadania z zakresu:

1. edukacji i profilaktyki realizowane są przez:
 - Przedszkola,
 - Szkoły,
 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
 - Miejską Świetlicę Profilaktyczną
 - Organizacje pozarządowe,
 - Podmioty lecznicze
2. Terapii, wczesnej interwencji, poradnictwa oraz redukcji szkód realizowane są w szczególności przez:
 - Podmioty lecznicze,
 - Organizacje pozarządowe

VI. GMINNNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu, w tym:
 - a) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z problem uzależnień;
 - b) udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej,
 - c) prowadzenie działalności informacyjnej, szkoleniowej oraz edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.
- rozpatrywanie zawiadomień i wniosków osób oraz instytucji w przypadkach uzasadniających wszczęcie postępowania o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w szczególności poprzez:
 - a) przyjmowanie zgłoszeń w przypadku nadużywania alkoholu z jednoznacznym wystąpieniem przesłanek określonych w art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
 - b) zapraszanie na rozmowę osób, co do których wpłynęło zgłoszenie o wystąpieniu wymienionych w art. 24 ustawy przesłanek oraz innych osób w celu weryfikacji powziętych informacji oraz motywowanie do kontaktu z placówką leczenia odwykowego i podjęcia leczenia;
 - c) kierowanie na badanie przez biegłych (psychologa, lekarza psychiatrę) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczniczego;
 - d) kierowanie wniosków do sądu rejonowego w celu wszczęcia postępowania w sprawie orzeczenia przez sąd obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
 - e) przygotowywanie dokumentacji w związanej z postępowaniem sądowym.
- opiniowanie wniosków w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych, zgodnie z podjętymi uchwałami Rady Miejskiej w Suchej Beskidzkiej;
- opiniowanie zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;
- dokonywanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych na terenie Miasta Sucha Beskidzka na podstawie upoważnienia każdorazowo wydawanego przez Burmistrza Miasta Sucha Beskidzka;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;

- udzielanie merytorycznego wsparcia w opracowaniu oraz realizacji Programu;

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) Członkowi Komisji przysługuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 300 zł.
- 2) Sekretarzowi Komisji przysługuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 400 zł.
- 3) Przewodniczącemu Komisji przysługuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 500 zł.

Warunkiem otrzymania wynagrodzenia jest udział w przynajmniej jednym posiedzeniu plenarnym w danym miesiącu.

Podstawę do wypłacenia wynagrodzenia, o którym mowa wyżej, stanowi protokół z wykonanych zadań oraz lista obecności z poszczególnych posiedzeń Komisji.

VII. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Gminnego Programu są mieszkańcy Suchej Beskidzkiej oraz młodzież ucząca się **w szkołach** na terenie miasta. Gminny Program zwraca szczególną uwagę na rodziny doświadczające przemocy.

Działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej adresowane są głównie do całych grup, w szczególności do dzieci i młodzieży, bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych ze stosowaniem substancji psychoaktywnych.

Działania uprzedzające z zakresu profilaktyki selektywnej skierowane są do jednostek lub grup zwiększonego ryzyka, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne, narażone są na większe od przeciętnego niebezpieczeństwo wystąpienia problemów związanych z uzależnieniami i przemocą.

Działania powstrzymujące z zakresu profilaktyki wskazującej skierowane są do jednostek lub grup demonstrujących wczesne symptomy związane z uzależnieniem.

Program adresowany jest także do osób pijących alkohol i używających narkotyków w sposób ryzykowny i szkodliwy; uzależnionych, którzy wymagają leczenia (działania terapeutyczno-korekcyjne); utrzymujących abstynencję i współuzależnionych (działania wspierające).

VIII. TERMIN REALIZACJI ZADAŃ I ICH WDRAZANIE

Realizacja zadań objętych Gminnym Programem została zaplanowana na okres od stycznia do grudnia 2021 r. Przedmiotowe zadania mają charakter długoterminowy i stanowią kontynuację zadań z lat ubiegłych. Proces wdrażania Gminnego Programu polega przede wszystkim na systematycznej realizacji działań w nim ujętych, promocji i społecznej komunikacji (np. z wykorzystaniem Biuletynu Informacji Publicznej), a także inicjowaniu i prowadzeniu konsultacji z wykonawcami zadań.

IX. FINANSOWANIE PROGRAMU

Realizacja zadań w ramach Programu finansowana jest ze środków własnych Gminy pochodzących głównie z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Dodatkowym źródłem finansowania mogą być inne środki, pozyskiwane zarówno przez Miasto, jak też pozostałych interesariuszy.

Struktura wydatków określona jest w uchwale budżetowej na 2021 r.

X. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

- 1) Za koordynację i realizację zadań Programu odpowiedzialny jest Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki Uzależnień.
- 2) Program realizowany jest we współpracy z innymi podmiotami, w tym w szczególności:
 - wydziałami i jednostkami miejskimi, będącymi dysponentami środków finansowych na realizację powierzonych zadań,
 - podmiotami i instytucjami realizującymi zadania z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w ramach swoich zadań statutowych,
 - Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - organizacjami pozarządowymi,
 - organizacjami kościelnymi i związkami wyznaniowymi.
- 3) Sprawozdanie roczne z realizacji Programu Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki Uzależnień przedłoży Radzie Miasta w terminie do 31 marca 2022 roku.